

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MANİSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	14

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Manisa Büyükşehir Belediyesi mali işlemlerini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği esasları çerçevesinde yürütmekte olup, tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Dönem sonunda ise bu mevzuatlarda belirtilen mali raporlar ve tablolar hazırlanmaktadır.

Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin 2016 mali yılına ilişkin Gider ve Gelir Bütçeleri 670.000.000,00 TL tahmin edilerek denk bütçe oluşturulmuştur.

Gerçekleşme sonuçlarına baktığımızda 2016 mali yılında Gider Bütçesi 696.141.553,92 TL ile başlangıçta tahmin edilen giderin % 104'ü, Gelir Bütçesi 608.674.033,20 TL ile başlangıçta tahmin edilen gelirin % 90,84'ü olmuştur.

Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin 2016 mali yılına ilişkin Gider ve Gelir Bütçelerine ilişkin ayrıntı aşağıdaki tablolardaki gibidir.

Tablo 1: 2016 Mali Yılı Gider Bütçesi

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	40.462.933,48	47.291.717,32	116,87
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.979.679,29	6.818.336,67	114,02
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	192.670.854,00	255.623.323,30	132,67
04- Faiz Gideri	6.150.000,00	13.655.097,22	222,03
05- Cari Transferler	25.274.000,00	23.968.385,41	94,83
06- Sermaye Giderleri	348.488.500,00	347.434.694,00	99,70
07- Sermaye Transferleri	1.015.000,00	0,00	0,00
08 – Borç Verme	50.000,00	1.350.000,00	0,04
09- Yedek Ödenekler	49.909.033,23	0,00	0,00
Bütçe Giderleri Toplamı	670.000.000,00	696.141.553,92	104,00

Tablo 2: 2016 Mali Yılı Gelir Bütçesi

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	19.815.000,00	8.034.584,53	40,55
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	60.240.000,00	71.410.902,26	118,54
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	30.000,00	196.879,80	656,27
05- Diğer Gelirler	450.595.000,00	491.493.532,53	109,08
06- Sermaye Gelirleri	29.350.000,00	54.555,30	0,19
Bütçe Geliri Toplamı	560.030.000,00	571.190.454,42	101,99
09- Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	30.000,00	402.270,69	1340,90
<i>Finansman Borçlanma</i>	<i>110.000.000,00</i>	<i>37.885.849,47</i>	<i>34,00</i>
Net Bütçe Geliri	670.000.000,00	608.674.033,20	90,84

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri,
- Geçici ve Kesin Mizan,
- Bilanço,
- Kasa Sayım Tutanağı,
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı,
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı,
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı,
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı,
- Değerli Kağıtlar Sayım Tutanağı,
- Taşınır Kesin Hesap Cetveli ile Taşınır Hesabı İcmal Cetveli veya Envanter Defteri,
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu,
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,

➤ Faaliyet Sonuçları Tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tahakkuku Yapılan Bazı Gelirlerde Tahsilat Oranının Düşük Olması

2016 mali yılı denetimine ilişkin yerinde yapılan çalışmalar neticesinde ilan ve reklam vergisi, çevre temizlik vergisi ile yol harcamalarına katılma paylarında tahsilat oranının düşük olduğu tespit edilmiştir.

13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinin (a) ve (f) fıkralarında;

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

...

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.” denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun “Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları” başlıklı 61’inci maddesinin birinci fıkrasında; “(Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir.” denilmektedir.

Tahakkuku yapılan İlan ve Reklam Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi ile Yol Harcamalarına Katılma Paylarında toplam 8.385.430,55 TL’lik kısmın yılı içerisinde tahsil edilmeyerek gelecek yıllara devredilmiş olduğu görülmüştür.

Tablo 3: Bazı Gelirlere İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Durumu

Gelir Türü	2016 Yılı Öncesinden Devreden Tahakkuk (A)	2016 Yılı Tahakkuku (B)	Toplam Tahakkuk (A+B)	2016 Yılı Net Tahsilat (C)	Gelecek Yıla Devredilen Tahakkuk (A+B) - C	Tahsilat Oranı (%) C : (A+B)
	TL	TL	TL	TL	TL	
İlan ve Reklam Vergisi	5.711.322,37	3.371.908,10	9.083.230,47	2.551.073,55	6.532.156,92	28,08
Çevre Temizlik Vergisi	1.947.385,82	-28.750,44	1.918.635,38	71.021,33	1.847.614,05	3,70
Yol Harcamalarına Katılma Payı	5.659,59	151,61	5.811,20	151,62	5.659,58	2,6

Kamu idaresi cevabında; Büyükşehir Belediye Başkanlığımızın, 2016 mali yılı denetimine ilişkin çalışmalar neticesinde, ilan ve reklam vergisi, çevre temizlik vergisi ve yol harcamalarına katılma paylarında, tahsilat oranlarının düşük olduğu tespit edilmiştir.

Bu kapsamda; Büyükşehir Belediyemiz gelirleri arasında bulunan ilan ve reklam vergisi, çevre temizlik vergisi ve yol harcamalarına katılma paylarına ait olarak, vadesi geçmiş tüm alacaklarımızla ilgili, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri kapsamında, alacaklara yönelik takip, tahsilat iş ve işlemleri yürütülmüştür.

Ancak, bahse konu 2016 yılı Denetim Raporunda yer alan tespitlerinizle ilgili olarak, Büyükşehir Belediyemizin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mali yıl içerisindeki tahsilatlarını etkileyen unsurlar gelişmiştir. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97' nci maddesinin (b) fıkrası gereğince belediyelere ödenmesi gereken paylar hariç, 213 sayılı Vergi Usul Kanun kapsamına giren ve vadesi 30/06/2016 tarihinden önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde, bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2016 yılına ilişkin olarak 30/06/2016 tarihinden önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/06/2016 tarihi öncesin ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacaklarına yönelik olarak, 6736 sayılı Bazı Alacakların yeniden

Yapılandırılmasına İlişkin Kanun, 03/08/2016 tarihinde kabul edilerek, Resmi Gazetenin 19/08/2016 tarihli 29806 sayılı numarası ile yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Büyükşehir Belediyemiz mükelleflerinin, 2016 yılı ve önceki dönemlerine ait tahakkuk etmiş vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarına yönelik olarak, 6736 sayılı Kanunun yürürlüğe girmeden önce, mükellef konumunda olan vatandaşlarımızın yapılandırma beklentileri ile ödeme mükellefiyetlerini yerine getirmekten uzak olmaları ve yapılandırma son başvuru tarihi olan 30/10/2016 tarihi ve 16/11/2016 tarihinde kabul edilen 6761 sayılı Kanun ile yapılandırma süresinin uzatılması nedeniyle, mükelleflerin başvuru iş ve işlemlerine devam edilmiştir. Bu kapsamda; Büyükşehir Belediyemiz tarafından gerek 6736 sayılı Kanun gerekse de 6761 sayılı Kanun hükümleri kapsamında, bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak, 1970 mükellefin yapılandırma başvurusu alınarak işlemleri gerçekleştirilmiş, mükelleflerin talebine karşılık peşin ödeme veya 18 eşit taksit ve ikişer aylık dönemlerde ödenmek üzere taksit işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Yukarıdaki bilgiler kapsamında; Büyükşehir Belediyemizin 2016 mali yılı içerisindeki tahakkuk ve tahsilat işlemlerine devam edilmiş olup, 6736 sayılı Kanun ve 6761 sayılı Kanun hükümleri kapsamında geçen süreler ile ikişer aylık dönemlerdeki tahsilat işlemlerine bağlı olarak, Büyükşehir Belediyemizin tahsilat oranlarının düşük gerçekleşmesine neden olmuştur. Ancak, bahse konu denetim raporunuz doğrultusunda, 2017 yılı ve takip eden yıllarda, Büyükşehir Belediyemizin gelirleri arasında yer alan tüm gelirlerle ilgili olarak, tahsilat oranlarının artırılmasına yönelik gerekli tedbirler ve çalışmalar devam etmektedir.

Sonuç olarak, İdare tarafından verilen cevap yerinde görülmüş olup, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 2: Kira Süreleri Dolan Gayrimenkullerin İhale Yapılmaksızın Kira Sözleşmelerinin Yenilenmesi

2016 mali yılı denetimine ilişkin yerinde yapılan çalışmalar neticesinde, Belediyenin mülkiyetinde bulunan ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca kiraya verilen bazı taşınmazların kira süresi sonunda ihale yapılmaksızın meclis ve encümen kararı ile aynı kişilere kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*" denilmektedir.

Aynı Kanun'un "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesinde; "*Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.*" yer almaktadır.

Bu itibarla, belediyelerin mülkiyetindeki taşınmaz malların kiraya verilme işinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndaki ihale usullerine göre yapılması; yapılan ihale sonucu düzenlenen kira sözleşmelerinin en fazla 10 yıl olması; sözleşme süresi bitiminde ise aynı taşınmaz malın kiraya verilmesi işinin yeniden 2886 sayılı Kanun'daki usullerden biriyle ihale edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu 2'de yer alan Büyükşehir Belediyemize ait kiralık taşınmazlar, 6360 sayılı Kanun kapsamında, ulaşım hizmetlerinin ve oto terminallerin Büyükşehir Belediyesinin görev ve sorumluluk alanlarına giren ve bahse konu 6360 sayılı Kanun kapsamında, ilçe belediyelerinden devir alınan oto terminal binaları ve bu binalar içerisinde yer alan kiralık taşınmazları kapsamaktadır.

Bu kapsamda, bulguda yer alan ilçelerdeki oto terminal alanları için Büyükşehir Belediyemiz tarafından ilçe oto terminal binalarının yapım aşamasında olan ve yatırım programında yer alan ilçelerdeki gayrimenkulleri kapsamaktadır. Bahse konu oto terminal binası içerisinde yer alan taşınmazlardaki kiracılara ait sözleşme sürelerinin sona erenlerin, vatandaşlarımıza sunulan hizmetlerde herhangi bir aksaklığa mahal verilmemesi ve yeni oto terminal binasına taşınacağı, mevcut kiracıların tahliyesi halinde herhangi bir isteklinin bulunmadığı, yeni oto terminal binalarında farklı kiralık taşınmaz alanları oluşacağından, sözleşme süresi biten mükelleflerin talebi üzerine, mevcut kira ücretlerinin % 30'luk kira artışı ile yeni oto terminal binasının yapımı bitinceye kadar geçen süre için kullanım hakkı verilmiştir.

Bu kapsamda, yeni oto terminal binalarının yapılmasına müteakip, kiralık alanlarla ilgili olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri kapsamında ihale edilmesi planlanmıştır. Ayrıca, Büyükşehir Belediyemize ait diğer gayrimenkullerin kiralama iş ve işlemleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri, kapsamında ihale edilerek kiralama işlemleri yürütülmektedir.

Sonuç olarak, İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 3: Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

2016 yılı kesin hesap cetvelleri ile mizan cetvellerinin incelenmesi sonucunda, dönem içerisinde veya daha önceki dönemlerde tahsil edilen ancak takip eden aylara ait gelirlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında; dönem içerisinde veya daha önceki dönemlerde tahsil edilen ancak takip eden yıllara ait gelirlerin ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı” başlıklı 286’ncı maddesinde; “*Gelecek aylara ait gelirler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:*

- a) Alacak: 1 - İçinde bulunulan ayı takip eden aylara ait olarak tahsil edilen gelirler bir taraftan 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç, bu hesaba alacak, diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. 2 - Gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan yılı takip eden yılda gelirler hesabına aktarılması gerekenler dönem sonunda bu hesaba alacak, 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına borç kaydedilir.*
- b) Borç: Bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili ayda gelir olarak tahakkuk ettirilen tutarlar bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.”* denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin “480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı” başlıklı 335’inci maddesinde; “*Gelecek yıllara ait gelirler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir: a) Alacak: İçinde bulunulan yılı takip eden yıllara ait olarak tahsil edilen gelirler bir taraftan 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara*

borç, bu hesaba alacak diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. b) Borç: Bu hesapta kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanlar dönem sonunda bu hesaba borç, 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Yapılan incelemede içinde bulunulan ayı takip eden aylara ait olarak tahsil edilen kira vb. gibi gelirlerin muhasebeleştirilmesinde 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının; içinde bulunulan yılı takip eden yıllara ait olarak tahsil edilen kira gibi gelirlerin muhasebeleştirilmesinde ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının çalıştırılmadığı görülmüştür.

Muhasebenin temel ilkelerinden birisi olan dönemsellik ilkesi gereği de yapılması gereken bu kayıtların mali tablolarda yer almaması, mali tablo ve raporların gerçek durumu göstermesine engel olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; Büyükşehir Belediye Başkanlığımızın muhasebe kayıtları ile ilgili olarak, içinde bulunulan ayı takip eden aylara ait tahsil edilen gelirlerin muhasebeleştirilmesinde, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı, içinde bulunulan yılı takip eden yıllara ait olarak tahsil edilen gelirlerin ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirme iş ve işlemleri gerçekleştirilecektir.

Sonuç olarak, İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 4: Kiraya Verilen Gayrimenkullerin Mali Tablolarda İzlenmemesi

Üçüncü kişilere kiraya verilen gayrimenkullerin, Kurumun mali tablolarında yer almadığı tespit edilmiştir.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475 ve 476'ncı maddelerinde 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının tanımı ve işleyişi düzenlenmiştir.

Bu hesap, Kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan, kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılmaktadır. Kira dosyaları ile muhasebe programının incelenmesi neticesinde; bu hesabın kullanılmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, Kurum tarafından kiraya verilen toplam 373 adet gayrimenkul, bilanço dipnotlarında yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Büyükşehir Belediyemiz tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen gayrimenkullerin rayiç değerleri tespit çalışması 2017 yılında tamamlanmıştır.

Bu kapsamda, kiraya verilen gayrimenkullerin izlenmesi için, 2017 yılı muhasebe kayıtlarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı kullanılmaya başlanmıştır.

Sonuç olarak, İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 5: Alt Yüklenici Sözleşmelerinde Damga Vergisi Hükümlerine Uyulmaması

Belediye tarafından ihale edilen yapım işlerinde, alt yüklenici sözleşmelerinde damga vergisine ilişkin hükümlerin yerine getirilmediği görülmüştür.

11.07.1964 tarih ve 1171 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu’nun 1’inci maddesinde; *“Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabidir.”* denilmektedir.

Aynı Kanun’un 3’üncü maddesinde; *“Damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenlerdir.”* denilmektedir.

Adı geçen Kanun’un 10’uncu maddesinde; *“Damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınır.”*

Nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kağıtların mahiyetleri esastır.

Belli para terimi, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade eder.” denilmektedir.

Ayrıca Kanun’un 26’ncı maddesinde; *“Resmi dairelerin ilgili memurları kendilerine ibraz edilen kağıtların Damga Vergisini aramaya ve eksik olanları bir tutanakla tespit etmeye veya bunları tutanağı düzenlemek üzere, vergi dairesine göndermeye mecburdurlar.”* denilmektedir.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle İlgili Kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin damga vergisine tabi tutulacağı hükümlerine yer verilmiştir. Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasındaki kağıtlara

ilişkin damga vergisi oranı binde 9,48 olarak belirlenmiştir.

Bu itibarla, yüklenici firmanın ihale makamı ve alt yüklenici ile düzenlediği sözleşme damga vergisine tabi iki ayrı kağıt olup, her birinin ayrı ayrı ihtiva ettiği tutar üzerinden Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Büyükşehir Belediye Başkanlığımız tarafından, ihale edilen yapım işlerinde, yüklenici ve alt yüklenici ile düzenlenen sözleşmelerde, ayrı ayrı olarak binde 9,48 Sözleşme Damga Vergisine tabi tutulması uygulamasına başlanmıştır.

Sonuç olarak, İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

MANİSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 31.12.2016 TARİHLİ BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
KOD	HESABIN ADI	TUTAR	KOD	HESABIN ADI	TUTAR
102	Banka Hesabı	40.597.261,37	300	Banka Kredileri Hesabı	38.687.140,7
105	Döviz Hesabı	466.639,93	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	33.456.014,48
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	351.836,82	322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	28.660.944,18
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı	35.000,00	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.813.148,4
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	16.318.491,35	333	Emanetler Hesabı	11.458.677,37
122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	723.316,12	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.452.804,41
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	178.504,48	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	1.277.001,84
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	189.339,36	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	47.317,94
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.927.495,8	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	84.803,61
160	İş Avans ve Kredileri	7.310,00	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	26.416,99
161	Personel Avansları	273,00	379	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	599.576,67
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	961.148,05	381	Gider Tahakkukları Hesabı	41.636.504,66
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	3.406.549,70	400	Banka Kredileri Hesabı	239.022.724,27
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	254.363,74	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	40.000.000,00
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	1.835.903,58	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	2.771.000,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	11.578.000,00	479	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	800.000,00
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	41.207.180,75	481	Gider Tahakkukları Hesabı	27.457.242,72
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	8.425.000,00	500	Net Değer Hesabı	595.031.697,83
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	238.527.063,63	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	582.934.958,38
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	570.558.696,70	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	193.643.747,17
252	Binalar Hesabı	434.833.955,36			
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	27.528.056,10			
254	Taşıtlar Hesabı	83.937.321,37			
255	Demirbaşlar Hesabı	19.101.788,51			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-60.305.217,60			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	398.216.443,5			
260	Haklar Hesabı	18.314.354,53			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-18314354,53			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	1.459.020,38			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.459.020,38			
	AKTİF TOPLAM	1.840.861.721,62		PASİF TOPLAM	1.840.861.721,62
910	Teminat Mektupları Hesabı	79.421.792,45	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	79.421.792,45
914	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	4.0355.991,84	915	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	4.355.991,84
920	Gider Taahhütleri Hesabı	1.113.640.425,98	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	1.113.640.425,98
	AKTİF GENEL TOPLAM	3.038.279.931,89		PASİF GENEL TOPLAM	3.038.279.931,89

MANİSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU									
KOD	GİDERİN TÜRÜ	2014	2015	2016	KOD	GELİRİN TÜRÜ	2014	2015	2016
630.01	Personel Giderleri	32.961.027,33	36.796.453,73	49.203.717,32	600.01	Vergi Gelirleri	10.475.161,71	8.696.289,54	7.946.831,56
630.02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5430942,54	5543796,6	6818336,67	600.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.254.421,94	38.410.995,13	66.433.569,33
630.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	72.380.135,61	228.940.085,34	191.295.121,49	600.04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	624.363,61	10.025.799,8	719.184,82
630.04	Faiz Giderleri	4.799.216,12	4.595.210,88	63.703.680,32	600.05	Diğer Gelirler	282.418.432,21	425.697.058,38	492.611.108,12
630.05	Cari Transferler	2.278.331,81	7.245.102,38	13.444.310,32	600.11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	3.571,71	204.633,06
630.12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	12.141.623,42	1.839.104,28	306.592,1					
630.13	Amortisman Giderleri	4.646.971,24	7.227.077,92	24.856.222,38					
630.14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	0,00	0,00	23.060.371,3					
630.20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	122.937,89	512.585,80					
630.99	Diğer Giderler	0,00	0,21	680.079,50					
GİDERLER TOPLAMI		134.638.248,07	292.309.769,23	374.271.579,72	GELİRLER TOPLAMI		308.772.379,47	482.833.714,56	567.915.326,89
FAALİYET SONUCU		174.134.131,4	190.523.945,33	193.643.747,17	FAALİYET SONUCU		-	-	-

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>